

De Mary Morgane, c. 1967
Oil and pencil on canvas, 30 × 36 cm

Inès van den Kieboom

HANNIBAL

Installation view *Le temps des cerises*, Tim Van Laere Gallery, Antwerp, 2023

SAMEN EENZAAM

*Over de schilderkunst
van Inès van den Kieboom*

Markus Stegmann

Opgewekt staan ze bij elkaar, de leden van de ponyclub, en kijken ons vriendelijk aan (*The Pony Club*, 1988, afb. p. 25). De gezichten vullen groot en indrukwekkend het midden van het beeld, hun zwarte helmen zijn nog indrukwekkender. Groepsportret met paard. Het werk is doordrongen van een filigrane humor: wat voert deze groep in zijn schild? Waarom zijn ze voor dit groepsportret samengekomen? De grote gezichten en de enkele zichtbare lichaamsdelen zijn met zachte lijnvoering getekend. De bijna monsterlijke helmen daarentegen, die met hun zwarte kinriemen de zachte gezichten omkaderen, zijn massief weergegeven.

Het is alsof Inès van den Kieboom de tijd, en zo ook de biografieën van de geportretteerden, voor een onbepaalde duur heeft stopgezet en buiten werking heeft gesteld. De kunstenares heeft het moment van deze bijeenkomst vertaald in een beeld dat een opmerkelijke tijdloosheid uitstraalt. Ze gaat vissen in de woelige zee van constante veranderlijkheid en haalt met vaste hand datgene boven wat soeverein het moment trotseert. Om het vervolgens op te tillen tot iets algemeen menselijks: een moment van tijdloze aandacht, iets wat normaal gesproken in het constante op en neer en heen en weer van het dagelijkse leven veilig onder de oppervlakte blijft. Een bijna vreemd aandoend begrip dat vrijwel verdwenen is uit onze huidige tijd, dat in gebruik raakte maar toch overleefd heeft en in deze schilderijen plotseling terugkeert.

De werken op klein en middelgroot formaat, vaak op karton of gevonden stukken hout geschilderd, vangen onze blik en dwingen hem zich erin onder te dompelen. Ze voeren ons meteen naar een ander niveau van de realiteit, een gestileerde werkelijkheid waarin dromen en herinneringen zich onmerkbaar met elkaar vermengen. Het maakt niet uit of het schilderijen zijn die in de jaren 1970, 1980 of in de laatste jaren zijn ontstaan, ze wekken altijd een bijzondere aandacht. Ze genereren een innerlijke rust, een bijna contemplatieve inkeer, een onderdompeling in het motief, en tijdens het waarnemen ook in onszelf. Ogenschijnlijk zijn de motieven eenvoudig opgebouwd en gecomponeerd, en al even ogen schijnlijk alledaags zijn de situaties. Subtiel brengen ze ons in een toestand van verwondering: we verbazen ons over het alledaagse van een strandtafereel of van een dubbelportret, terwijl het banale alledaagse niet zozeer het thema is dan wel wat erboven uitstijgt.

Honni soit qui mal y pense (ca. 1990, afb. p. 22) is een voorbeeld van deze raadselachtige verwondering. Een niet meer zo jong bruiloftspaar zit op deze ‘mooiste dag van hun leven’ op een smal, eenvoudig bankje, terwijl de gevel achter hen afbrokkelt. Een ontroerend moment van klein geluk in een profane wereld. De onuitgesproken belofte van deze gebeurtenis stemt echter tot nadenken: wat blijft er van het gelukkige moment – waarin de tijd betoverd stil lijkt te staan – over in het leven van alledag? Is het überhaupt mogelijk om zo’n moment langer te laten duren? En waarom zoeken we altijd opnieuw naar dergelijke momenten van bijna bovenmenselijk geluksgevoel, als we weten dat ze in het banale leven van alledag nauwelijks overleven?

In het werk van Inès van den Kieboom staan groeps-, dubbel- en afzonderlijke portretten ongetwijfeld centraal. In de loop der jaren is het portret haar liefkoosde genre gebleven. Ze schildert mensen uit haar persoonlijke of directe omgeving. Ze schildert wat ze ziet. Wat echter opvalt, is de gestileerde reductie van deze portretten. De gezichten zijn opvallend vlak weergegeven

SEULS ENSEMBLE

*À propos de la peinture
d'Inès van den Kieboom*

Markus Stegmann

Ils semblent pour la plupart contents d'être là, réunis, ces membres du Pony Club qui nous regardent de manière affable (*The Pony Club*, 1988, ill. p. 25). Leurs visages, agglomérés au centre de l'image, sont larges et imposants, et plus imposants encore les casques noirs. Portrait de groupe avec cheval. On perçoit un certain humour en filigrane : que manigance donc cette petite bande ? Pourquoi se sont-ils postés pour ce portrait de groupe ? Les visages surdimensionnés et les quelques parties de corps que l'on voit sont délicatement esquissés. Les bombes en paraissent d'autant plus puissantes, presque monstrueuses, elles dont les mentonnières noires délimitent les visages empreints de douceur. C'est comme si Inès van den Kieboom avait arrêté le temps, et avec lui les histoires de vie des modèles représentés, les abrogeant pour une durée indéterminée. L'artiste a traduit le moment de la réunion en une image d'où émane une surprenante impression d'éternité. C'est comme si, péchant dans la mer agitée de l'instabilité permanente, elle captait d'une main sûre cela qui non seulement persiste imperturbablement au-delà de l'instant, mais qui transpose en outre cet instant en un universel humain que les hauts, les bas et les va-et-vient du quotidien veillent en principe à maintenir sous la surface : un instant de recueillement hors du temps. Un concept presque étrange, échappant à notre présent, qui est apparemment dépassé, devenu obsolète, mais qui resurgit soudain à la vue de ces images.

Les œuvres de petit et moyen format, souvent peintes sur carton ou sur des bouts de bois trouvés, nous invitent à nous attarder et à nous laisser absorber. Elles nous entraînent instantanément sur un autre plan du réel : à cette réalité stylisée viennent imperceptiblement se mêler des rêves et des souvenirs. Que ces tableaux datent des années 1970, des années 1980 ou de ces dernières années, c'est dans une forme inattendue de recueillement que nous leur faisons face. Ce recueillement permet une méditation, un retour sur soi presque contemplatif, une plongée dans le motif représenté et, au fil de la perception, en nous-mêmes. La simplicité apparente de la construction et de la composition des motifs n'a d'égale que la banalité des situations. Celles-ci nous transportent dans un état d'étonnement subtil : nous nous étonnons de la banalité d'une scène de plage ou d'un double portrait, parce que leur sujet n'est pas tant la quotidienneté que ce qui la transcende. *Honni soit qui mal y pense* (ca. 1990, ill. p. 22) fournit un exemple de cet étonnement intrigant : un couple de mariés, qui ne sont plus de la première jeunesse, est assis, en ce « plus beau jour de leur vie », sur un banc étroit et dénué d'ornements, devant une façade qui s'effrite. Un moment émouvant de bonheur modeste dans un monde prosaïque. Plus encore, la promesse tacite de ce moment donne à réfléchir : que peut-on retenir de cet instant de bonheur – où le temps semble immobile comme par enchantement – pour l'instiller dans la vie de tous les jours ? Est-ce même possible ? Et pourquoi avons-nous constamment besoin de ces moments de bonheur presque surnaturel quand nous savons qu'ils sont pratiquement inexistant dans la vie quotidienne ?

Les portraits, qu'ils soient de groupe, doubles ou individuels, occupent une place centrale dans l'œuvre d'Inès van den Kieboom. Au fil de ses dizaines d'années de travail ininterrompu, le portrait est resté son genre de prédilection. Elle représente des gens de son entourage ou de son environnement immédiat. Elle peint ce qu'elle voit. Ces portraits se caractérisent toutefois par une stylisation considérable. Les visages sont ronds et plats, et généralement

ALONE TOGETHER

*The paintings of
Inès van den Kieboom*

Markus Stegmann

There they stand, gathered together in a tight-knit group: the members of the Pony Club, looking out at us with (for the most part) friendly expressions (*The Pony Club*, 1988, ill. p. 25). Their faces, large and imposing, are the central focus of the image, in combination with their even more imposing black riding helmets. Group portrait with horse. A subtle humour is discernible: what is this little gang up to? Why exactly have they grouped together for this portrait? The large faces and the few body parts we can see are delicately drawn with a thin brush; the helmets, on the other hand, appear weighty, almost monstrous, their black chinstraps firmly enclosing the subjects' fragile features. It is as if Inès van den Kieboom has somehow managed to pause time, and with that, she has indefinitely suspended the biographies of those portrayed and turned their momentary encounter into an image of remarkable timelessness. As if she were fishing in the turbulent sea of continual change and, with a sure hand, scooping up what will not only outlast this particular instant, but also transform it into something universally human, something that is usually kept below the surface by the never-ending ups and downs, the back and forth of everyday life: a moment of timeless reverence. This curious-sounding notion had dropped out of our consciousness; it seemed to have outlived its usefulness, become obsolete, but here, as we contemplate these intriguing images, it suddenly returns.

Van den Kieboom's small and medium-sized works, often painted on cardboard or found pieces of wood, offer us the opportunity to pause and immerse ourselves. In an instant, they draw us onto a different level of existence: dreams and memories merge imperceptibly into this stylised reality. Regardless of whether the paintings were created in the 1970s, 1980s, or in recent years, we stand before them with an unexpected sense of reverence. It enables an inward focus, an almost contemplative reflection – a deep immersion into the subject matter and, through the process of perception, an engagement with ourselves. As simple as the structure and composition of the themes seem to be, as commonplace are the depicted scenarios, they lead us into a subtle state of wonder: we marvel at the ordinariness of a beach scene or a double portrait, precisely because the theme of the work is not the banality of everyday life, but what points beyond it. *Honnez qui mal y pense* (c. 1990, ill. p. 22) is a perfect example of this curious state of wonder: on the 'happiest day of their lives', a no-longer-young bride and groom sit side by side on a plain, narrow white bench, while the facade behind them crumbles. It is a touching moment of simple happiness in a mundane world. The unspoken promise of this event also makes us stop and think: what can we take from this moment of happiness – when time seems to stand still, as if enchanted – into our everyday lives? Is that even possible? And why do we never cease to need these moments of almost transcendental happiness, when we know that they have little chance of survival in the humdrum routine of everyday life.

Group, double and individual portraits are clearly central to Inès van den Kieboom's oeuvre. Portraiture has been her preferred genre throughout the decades of her continuous practice. The subjects include figures from her own circle of friends and family members, as well as people in the world around her. Van den Kieboom paints what she sees. The portraits, however, are characterised by significantly stylised reduction. The faces of those portrayed are

Zelfportret, 1973
Oil and pencil on wooden panel, 44.5 × 38.1 cm

Kabientjes, 'Carole', 1970
Oil and pencil on canvas, artist frame, 38.2 x 46 cm

Oostendse meisjes, 2023
Acrylic and pencil on wooden panel, 110 × 81 cm

De vis, 1971

Oil and pencil on wooden panel, artist frame, 77.5 × 57.5 cm

Honni soit qui mal y pense, c. 1990

Oil and pencil on wooden panel, 125 × 106 cm

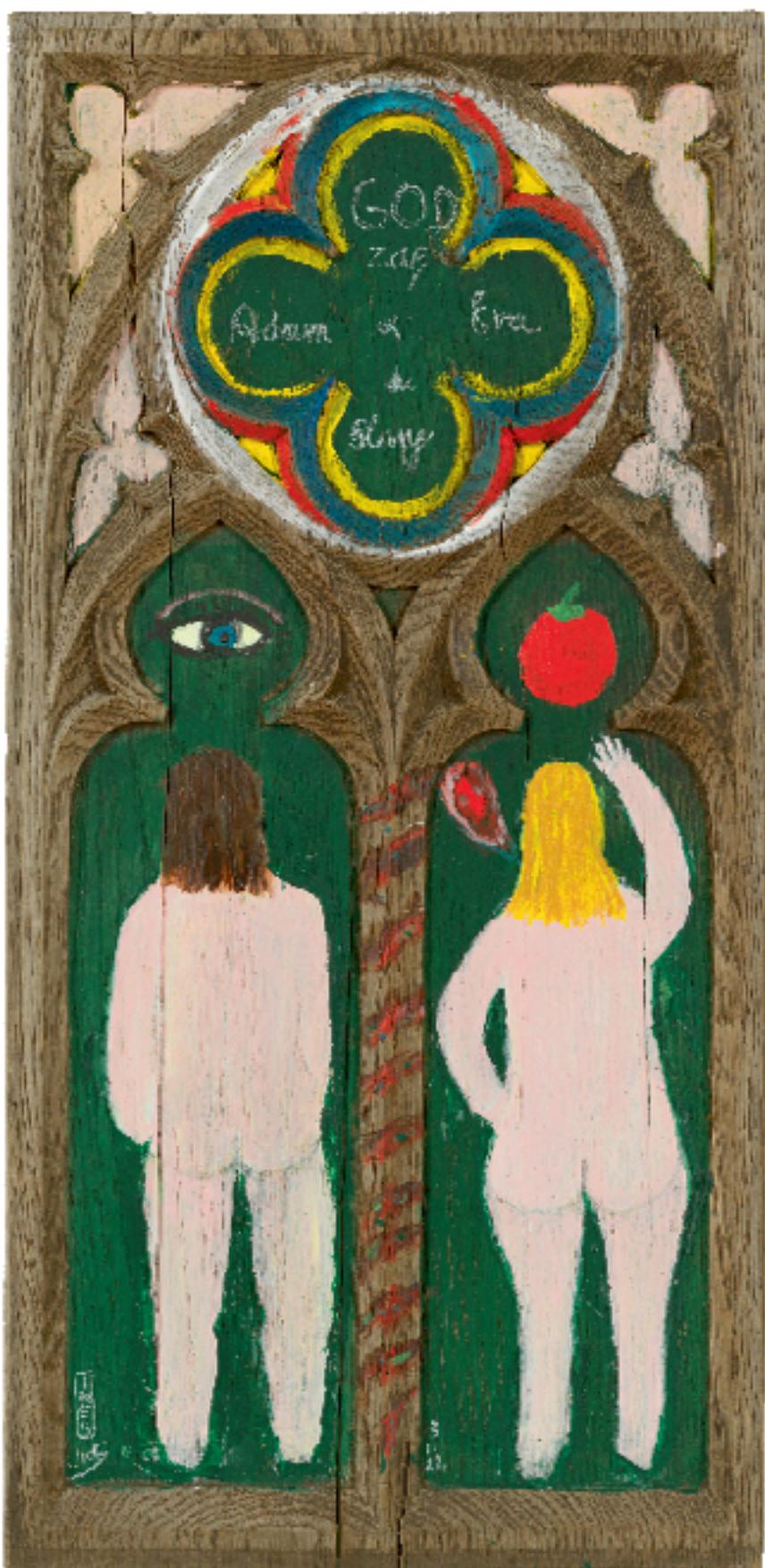
Aandenken (van de Plechtige Heilige Kommune Oostende), 1973
Oil, pencil and glitter on wooden panel, 42.5 × 33.5 cm

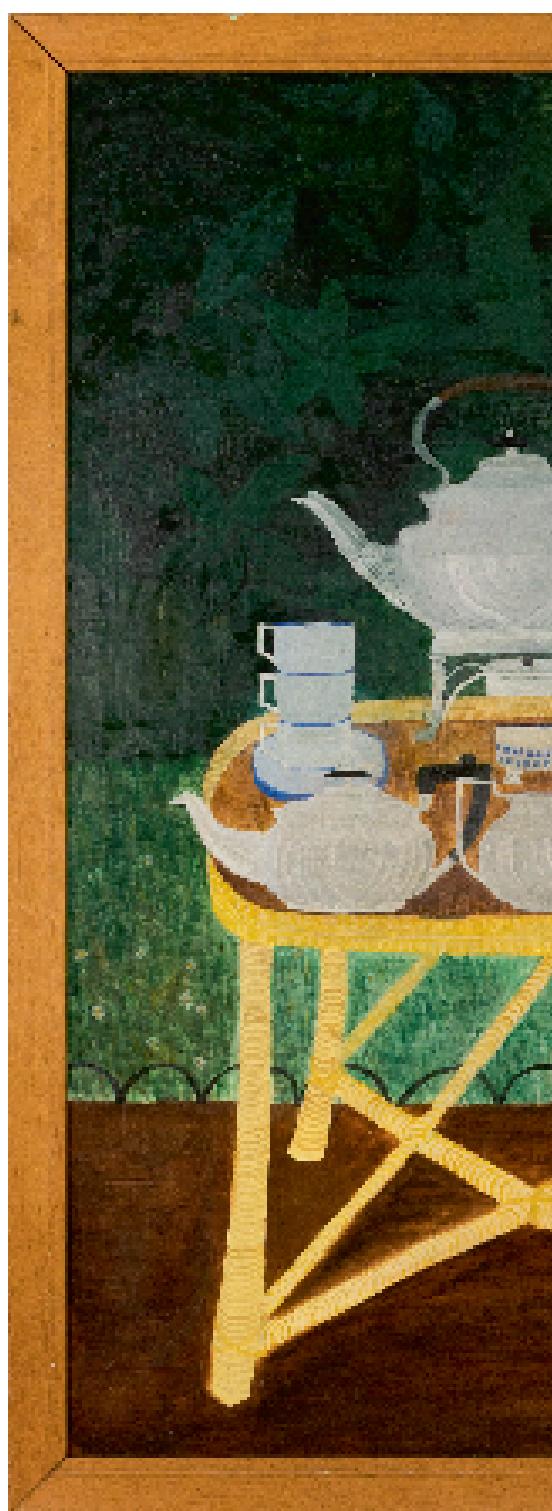
The Pony Club, 1988
Oil and pencil on wooden panel, 65.2 × 73.7 cm

Spring in Nottebohm Garden, 2023
Acrylic and pencil on wooden panel, 54.5 × 67 cm

Adam & Eva, 2022
Acrylic and pencil on wooden panel, 63 × 30.7 × 3.5 cm

Op de thee bij Pépé, 1976
Oil and pencil on wooden panel, artist frame, triptych, 100 × 70.5 cm, 100 × 70.5 cm, 100 × 70.5 cm

De cirk van Momo, 2009

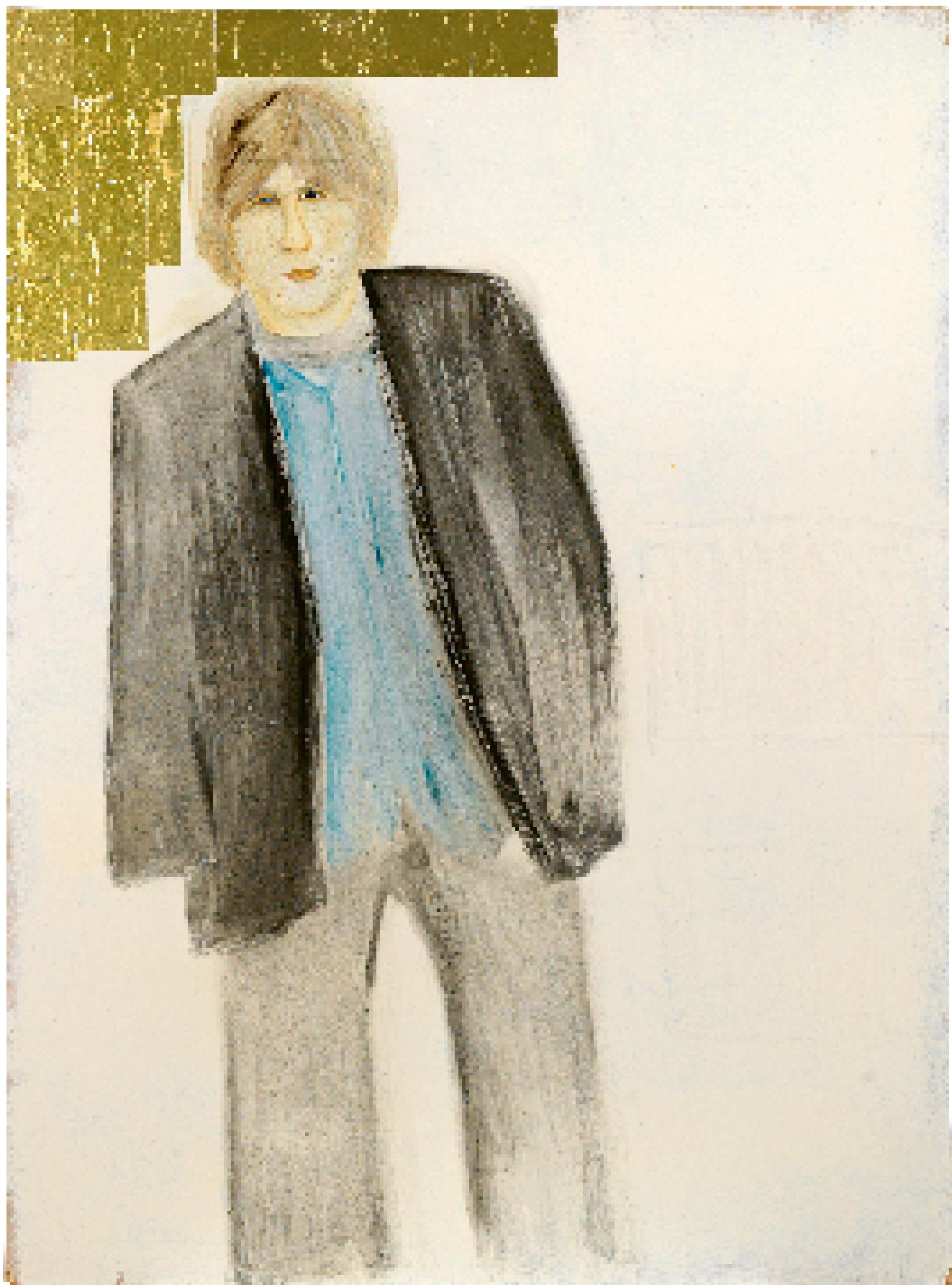
Oil and pencil on wooden panel, artist frame, 128 × 106 cm

Happy Go Lucky, 2022
Acrylic and pencil on wooden panel, 37 x 53.2 cm

Black Sleuffers on a Green Stool, 1995
Oil and pencil on wooden panel, 26 x 35.5 cm

Arno, c. 1990
Oil, pencil and collage on wooden panel, 121.6 × 90.1 cm

Country Living, 1987
Oil and pencil on wooden panel, 64 × 122 cm

De hammam, 1989
Oil and pencil on wooden panel, 100 × 125.3 cm

Vogelkooitje, late 70s

Oil and pencil on wooden panel, 18 × 24 cm

Roland, c. 1990
Oil and pencil on wooden panel, 100 × 122.2 cm

De foore. Het schietkraam, c. 1989

Oil and pencil on wooden panel, 56.5 × 43.5

De verloving (Rachel en haar man), c. 1970
Oil and pencil on wooden panel, artist frame, 39 x 47 cm

COLOPHON

WORKS

© Inès van den Kieboom, 2023

PHOTOGRAPHS & REPRODUCTIONS OF DRAWINGS

Tim Van Laere Gallery

& Jente Waerzeggers (Aboli Bibelot pictures)

TEXTS

Petra Maclot & Markus Stegmann

TRANSLATION

Marie-Françoise Dispa (Dutch-French)

Hilde Pauwels (German-Dutch)

Judith Rosenthal (German-English)

Helen Simpson (Dutch-English)

Muriel Weiss (German-French)

COPY-EDITING

Jan Haeverans (Dutch)

Françoise Osteaux (French)

Derek Scoins (English)

PROJECT MANAGER

Hadewych Van den Bossche

GRAPHIC DESIGN

Tim Bisschop

PRINTING

die Keure, Bruges, Belgium

BINDING

Brepols, Turnhout, Belgium

ISBN 978 94 6466 625 0

D/2023/11922/14

NUR 642

HANNIBAL

BOOKS

© Hannibal Books, 2023

www.hannibalbooks.be

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording or any other information storage and retrieval system, without prior permission in writing from the publisher.

*Special thanks to Katrien Loret
and Tim Van Laere Gallery*

TIM VAN LAERE GALLERY